

Vhulwadze ha mukhushwane

Theresa Segala

Vho Maano vha a shumesa. Vha shuma u bva matsheloni u swika *lì* tshi kovhela. Naho hu tshi rothola, a vha ambari zwiambaro zwa u dudela. Zwino vho fariwa nga mukhushwane. Ndi mukhushwane vhukuma. Vha khou lwalesa.

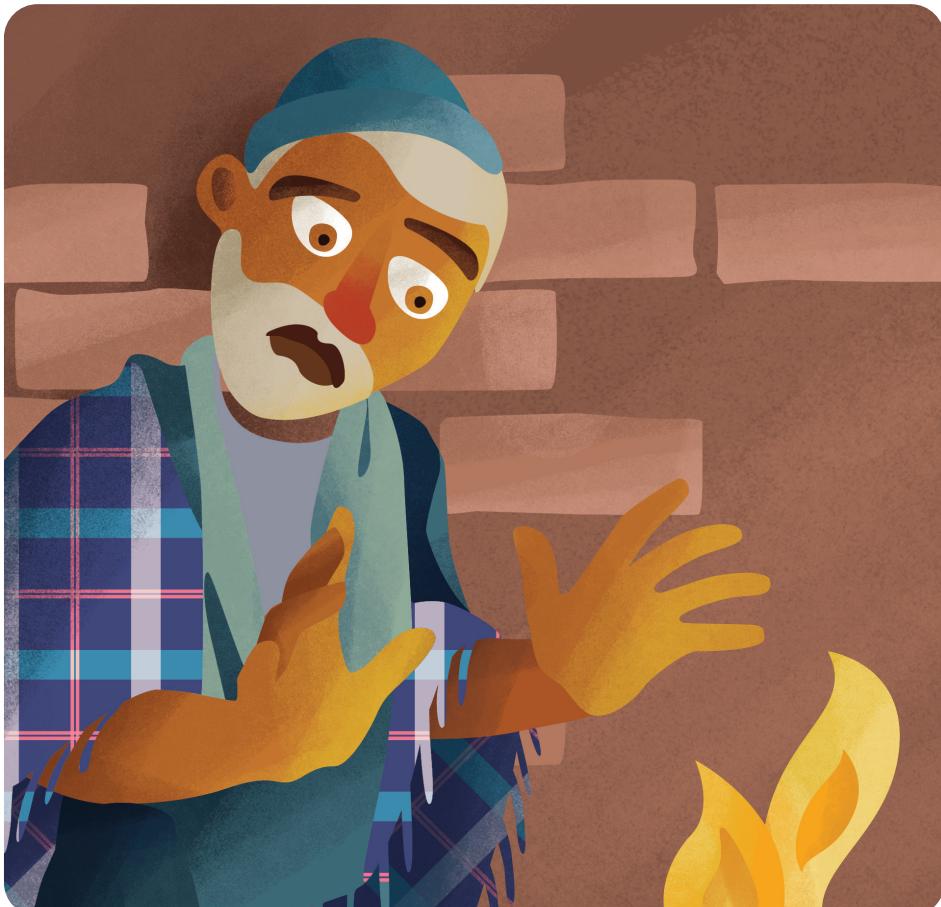

Vho Maano vho vha vhe phephoni. U khou tetemela
na u atsimula. U khou fhisa. Maano u khou lwalesa.

“Hoyu mukhushwane u khombo, u do mmbulaya,” hu amba Vho Maano.” A thina dzangalelo la zwiliwa. A thi tami na tshithu. Muvhili wanga a u na maanda.

Ńwana wavho Ndugelo u khou vhilaela. "Khotsi anga a vha li kana u eđela. Vha dzulela u vhumbuluwa," hu amba Ndugelo. Ndugelo o vuwa nga u ḥavhanya, a ya thavhani. O vhuya na Athemisia. Vho Maano vha do i nwa? Ndugelo a i vhilisa na u i fha khotsi awe Vho Maano. Vho Maano vho sendedzela kule khaphu nahone vha shulula mushonga.

“Baba a vha ḥodi u fhola? Ndi ngani vha tshi khou tevhula uyu mushonga? Vha ḥo fhola hani?” hu amba Ndugelo.

Ndugelo a dzula na khotsi awe vha re mualuwa.
Mme awe vha shuma miqini doroboni nahone vha
da luthihi nga nwedzi. Ndugelo a founela mme
awe a vha vhudza nga nyimele i re hayani. Vha
muelshedza uri a rengela khotsi awe mushonga wa
mukhushwane.

Ndugelo a gidimela khemisini a vhuya na ḫhangayiso ya mishonga ya mukhushwane.

A fha khotsi awe, vha nwa nahone vha edela zwavhudī.

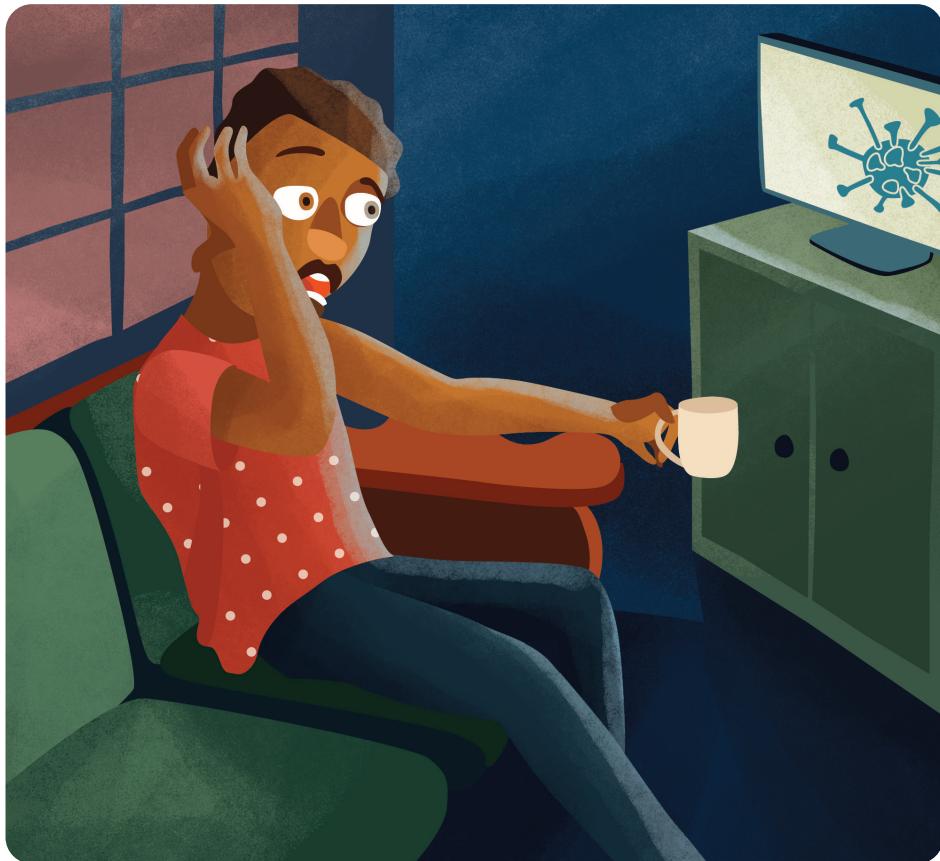

Vho Maano vha khakha vha i wisa, boðelo la mbo di
kwashaea. Ndi ðo fholu hani? Hoyu mushonga u ya
ðura.

“Baba, bodelo lo kwashea na mushonga wo tevhuwa,” hu amba Ndugelo. “Tshuu ንwananga a si khole,” hu fhindula mukalaha vha tshi vhonala vha tshi khou vhilaela.

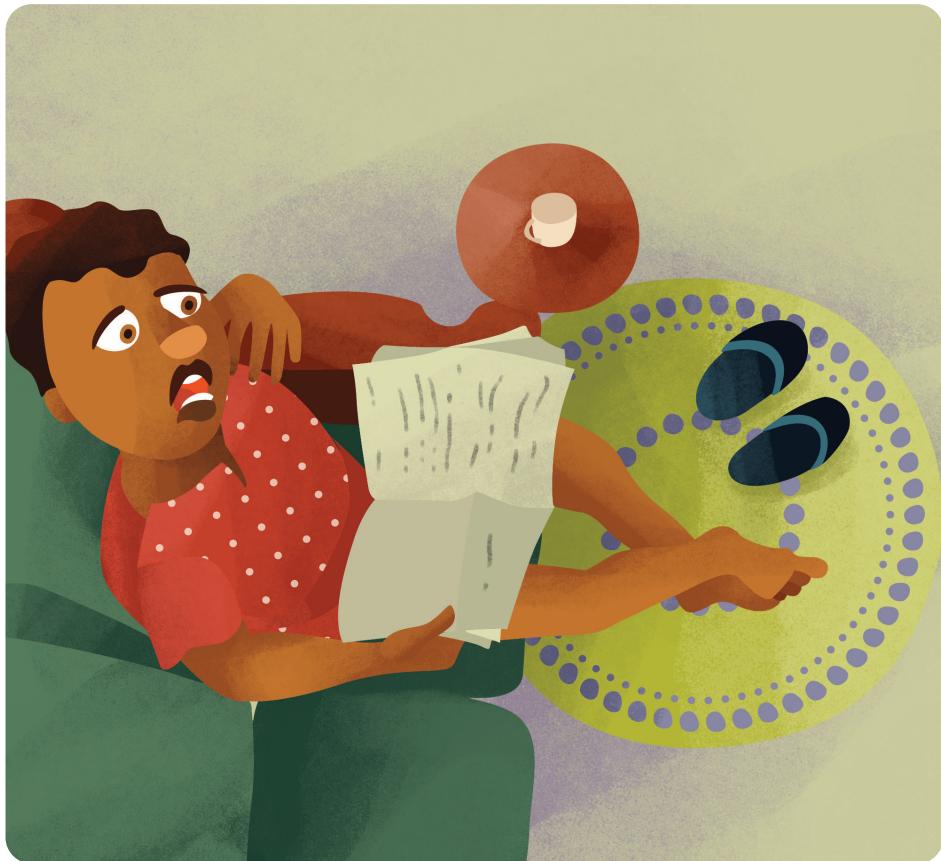

Nga madekwana Ndugelo a dzula e e^{the} lufherani a tshi khou ^ltalela thelevishini. Muhumbulo wawe wo vha u kule u tshi khou humbula nga vhulwadze ha khotsi awe. O kungiwa nge a pfa nga ha vhulwadze ha u vhulaya mafhungoni hu no pfi COVID-19. Vho amba uri COVID-19 yo vhulaya vhatu vhanzhi u mona na ^lifhasi. O mbo ^gi tshuwa.

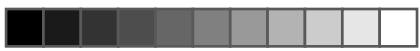

Bodelo ya mushonga lo kwashea. Mukhushwane zwino wo nana. Muvhili wothe wa Vho Maano u khou rema. A vha khou wana thuso. “Zwino ndi khou vha isa kiliniki uri vha toliwe,” hu amba Ndugelo. Vho Maano vho dzungudza thoho vho ruva na mafo, vha ri “A thi khou ya hafho.”

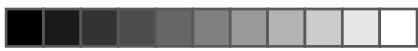

Nga matsheloni Ndugelo o ya vhengeleni sa nga misi u renga gurannda. Kha siałari ḥa u thoma ho vha ho ḥwalwa uri COVID-19 vhulwadze ha u vhulaya nga maleđere. Musi a tshi swika, a dzula fhasi a vhala gurannda nga vhuronwane. Ḷo ṫalutshedza tswayo na u sumbedzisa uri vhathu vha tea u ḥoliwa.

Ndugelo u vho vhilaela. O ya rumuni ya khotsi awe, a vha sedza vho edela mmbetenı sa muthu a pfaho vhułungu. Mukalaha vho vha vhe tshi khou atsanula na u hołola vha sa fhedzi. O dzhia gurannđa a i vhea phanđa ha khotsi awe uri vha I vhale. Vho Maano vho vhala. Vha sedza ንwana wavho, vha sedza thungo.

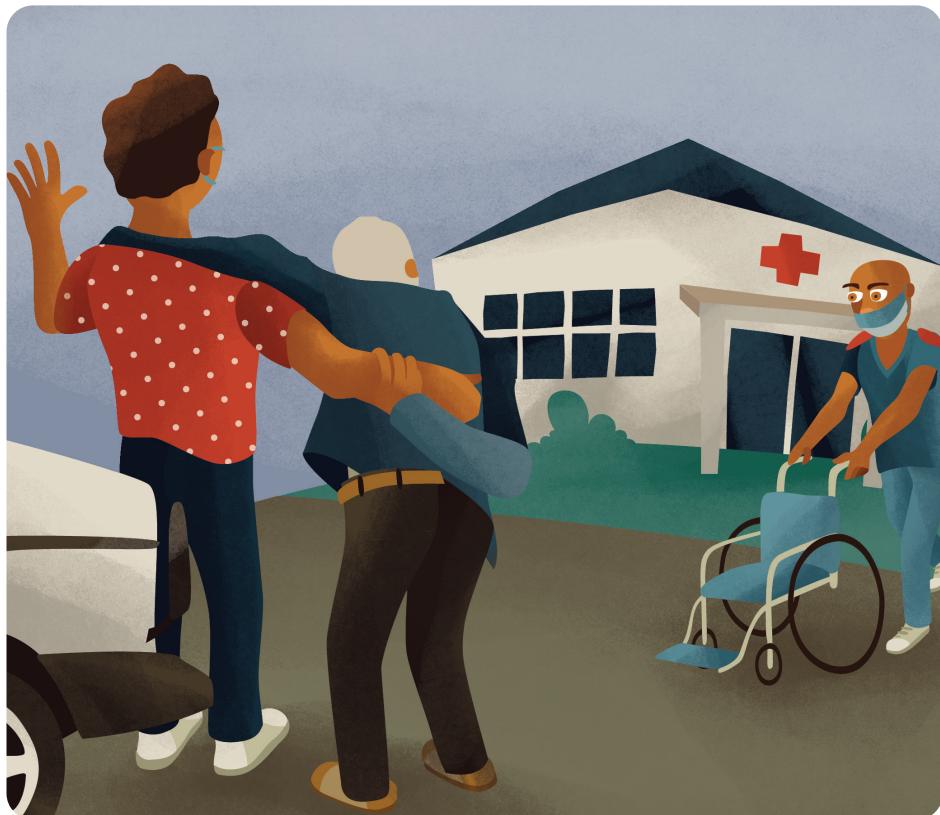

Vho Maano vho fhedza ḥuvha vhe tshi khou
vhumbuluwa. Ndugelo u khou vha luvheledza. “Ndi
khou tou vha humbela baba, a ri ṭuwe kiłiniki. Ndi
khou vha luvheledza.” Vho Maano vha sedza fhasi.

Ndugelo o thusa khotsi awe u ima, vha ya goloini na u vha reila a vha isa kiliniki.

“Thusani, ndi khou humbelo ni thuuse!” Mañeswa vha disa tshidulo tsha mavhili. Vha vha isa lufherani lune ha ḥoliwa khalwo.

Vho Maano vha ḥoliwa nga dokotela. Vho Maano na ንwana wavho vha ḥoliwa COVID-19. Vha vha fha mishonga na u vha sumbedzisa uri vha i nwe. Vha dovha vha vha ḥavha. Vho Maano vho mbo ḫi edela.

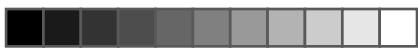
Mañese vha humbudza Vho Maano nga ha tsireledzo ya mutakala tshifhingani itshi tsha COVID-19:

- Vha ḥambe zwanda tshifhinga tshoṭhe nga madi na tshisibe.
- Vha si imese tsini tsini na vhathu.
- Vha ambare tshivala mulomo nan ingo musi vha tshi ya vhathuni.
- Musi vha tshi hoṭola kana u atsamula vha shumise thishu kana vha hoṭolele kha lukuḍavhavha.

Mukhushwane wo mbo di alafhiwa na Vho Maano vha thomja u vha na dzangalelo ja zwīiwa. A vha tsha vhumbuluwa vhumbuluwa. Ndugelo na khotsi awe vho mbo di humela kiliniki u dīvha mvelelo dzavho dza COVID-19. Mashudu mavhuya, mvelelo dzo amba uri a vha na. Vha pfa vho vhofholowa.

Vho Maano na Ndugelo vho livhuwa mañese na dokotela vha humela hayani. U bva ḥeneļo ḫuvha Vho maano vho zwiita fhungo uri vha ambara zwiambaro zwa u dudela. Vho vha vhe sa ḥodi u fariwa nga mukhushwane hafhu. Vho ḥamba zwanda zwavho tshifhinga tshoṭhe nga mađi na tthisibe. Vha dzulela u ambara tshivalo tsha mulomo nan ingo u ḫitsireledza kha COVID-19 na dziňwe tshaka dza mukhushwane.

